

Ishaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter siane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
 10 „

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Coriškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez dopolnjenega naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Gl. Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

V Gorici, dne 14./12. 1911.

Eno prvih dejanj nove vlade je bilo, da je v posebnem dekretu odpravila coi. Ni li to vesela novica? Padel je končno znak vsch starokopitnih, konservativnih idej, starokopitne uprave, starokopitne vlade. Padel je, umakniti se je moral svezema, modernemu duhu, volji mladih moči. Revolucija ga je podrla.

Da ne bo morda prezgodnjega veselja, je treba dostaviti, da se to ni zgodilo morda v Avstriji, marveč v daljni Kini. Pri nas se coi počuti bolj od dne do dne.

Ta avstrijski coi je res že kurioznost. Njegov zavjatek je črnilo, v slast mu grede narcobe, ukrepi, kompromisi, narodnopolitične komisije in provizoriji. Za praznike dob na mizo opozicijo, za večje praznike in godove kabinetno krizo, odgoditve deželnega ali državnega zbora, rekonstrukcije kabineta; kadar je posebno židane volje, si privoščiti kak razpust ali kak paragrafek št. 14. Tako je njegov jedilni list vedno zanimiv. Mala želodčna nevšečnost l. 1907. mu ni pokvarila teka. Ostal nam je drag domači prijatelj i odslej, svoj provizorij je tudi formalno in zakonito spremenil v definitivum. Dasi ga je negoval Bienerth po gosposki in ga neguje Stürgkh kakor dete, se mu obeta še lepša doba. Tako je n. pr. zahteval član vlade (pri posvetovanju o novi pragmatiki) za uradnike »prusko disciplino« in tih, vztrajna »shvederska vlada« se krepko giblje za nove vojne in mornariške zahteve; morda celo za vojno? — Sveti Birokraciji, usmili se nas!

Sicer pa »warum in die Ferne schweifen«? Saj je tudi naš domači coiek lepo rejen. Goriški deželni zbor n. pr. dremtije in čaka boljših dni. Če ga omeniš, se vsi namrdnejo, kakor češ, »kaj pa je tebe treba bilo?« Naša dva častivredna deželna odbornika pa med tem delujeta in se potita v trudapolnem nesebičnem delu za milo ljudsko domovino, za sveta vero in za naše černo ubogo, od liberalcev — — — zapeljano ljudstvo. Tudi na Kranjskem je v mnogih občinah zmagala V. L. S. radi napredne desorganizacije in »Slovenec« grazi, da pride sedaj na vrsto »gospodarsko delo«.

In mi da nismo Kinezarji? Pa še kakšni, in sicer pristni, s cofom. Naj še kdo pride pa to taji. V brk mu porečem, da laže. K.

„Gorici“ in „Primorskemu Listu“.

II.

Umestno je, da si čitatelji »Soče« zopet predočijo tiste strašne obdolžitve in sumničenja, ki so prof. Berbuča tako hudo zbolele, da je iskal zdravila pred porotniki. Da ne bo zopet kaknega žaljenja, iz trte zvitega, naj ponatisem iz »Gorice« od 2. t. m. vse, kar je potrebno v točno umevanje našega spora.

Ko je »Gorica« omenila prvotno in ožjo volitev prof. Berbuča, je pripovedovala s pozornostjo o vzroku tiskovne pravde, ki jo je bil naperil bivši furlanski poslanec g. glavar Gasser proti »Corriere«. Na to piše doslovno:

»Prišlo je do porotne obravnave, ki se je dne 15. junija 1909 vršila pred porotnim sodiščem v Celoveu. »Corriere« od-

govorni urednik Comel je bil takrat obsodjen na en mesec zopora in na povrnitev stroškov. Pravorek celovških porotnikov kakor tudi način, kako se je cela obravnava vršila, je obudil, kakor je celo »Grazzer Tagespost« takrat pisala med poslušalci veliko iznenadenje. Le »Soča« je bila s tem izidom porotne obravnave neizrečeno zadovoljna in priobčila je dne 17. junija 1909 pod naslovom »Corriere-Berbuč-Gregorčič obsojeni« članek, v katerem je mrgolelo vse polno sumničenj in dolžitve na prof. Berbuča. Tako je n. pr. pisala med drugim:

»Ko je razvidel prof. Berbuč, da ni mogoča potrditev njegove ožje volitve, ker je dokazanih več štetih glasovnic, nego je bilo volilcev, tedaj je iznašel novo rešilno vejico, češ: da je bil pravzaprav izvoljen že prvič in je bila torej ožja volitev nepotrebná. — Naglašamo, da so vrgli to bomba v svet še le po več meseceh, ko so v deželnem odboru vse volilne spise razpečatili in jih je valjal po rokah tudi prizadeti — prof. Berbuč.«

Pa tako sumljivih virih je bila vržena v svet novica, da je bil prof. Berbuč resnično izvoljen že prvič volitvi, a nekdo je bil panaređil volilni rezultat.«

Nada je je pisala »Soča«: »Narobe, prišlo je prepričanje, da — če se je kaj zgodilo na volilnih aktih — se je zgodilo to potem, ko jih je imel v lasti deželni urad« (in jih je seveda, kakor je pisala »Soča«, kot zgoraj navedeno, »valjal po rokah tudi prizadeti — prof. Berbuč«).

Končala pa je »Soča« svoj članek takole:

»Corriere« je sicer obsodjen, obsodba je huda, plačevanje vseh stroškov, tudi za Comela, bo še hujše, — a najhujša obsodba je doletela Berbuča in Gregorčiča. V sodni dvorani se je govorilo o moralnih vzročiteljih vseh ostudnih napadov na čast in poštenje — katoliškega poslanca, a pri tem so bile vse oči uprte v Berbuča in Gregorčiča. Pravorek porotnikov tiče njima, obsodena sta — ona dva!

In tako sta klerikalna stebra goriška postavljena zopet enkrat v pravo luč, in sicer od — ljudskih sodnikov. Upamo, da kdaj doseže tudi njiju oko pravice!

Zaradi tega članka je vložil prof. Berbuč tožbo zaradi razžaljenja časti proti lastniku »Soče« Gabrščeku in proti odgovornemu uredniku iste Kavčiču.«

Vsakdo, ki le količkaj javno deluje, se je moral začuditi, da je prof. Berbuč tožil »Sočo« zastran onih povsem neznanih odmevov celovške tiskovne obravnave.

V »Soči« ni nikjer rečeno, da je prof. Berbuč ponaređil volilni rezultat, četudi bi bil valjal po rokah volilne spise. (To je bilo prvo »žaljenje«.) »Sočemu« člankarju pač tedaj ni bilo znano, kaj se je prav zaprav zgodilo v Št. Petru pri skrutiniju prve volitve. Zato je rekel nekaj nejasnega, — izključeno pa je tisto, kar je onim besedam podtaknil prof. Berbuč!! Kako pač je mogoče podtikati piscu onega članka in uredništvu toliko neumnosti, da bi v resnem članku trdili in pisali, kako je prof. Berbuč sebi na škodo ponaređil volilne spise?! Ako bi pisali, da je prof. B. ponaređil volilni rezultat sebi v korist, torej tako, da bi bil izvoljen, to bi imelo nekaj smisla, — ali da bi prof. Berbuč ponarejal volilne spise tako, da potem — propade, to naj razume kdor hoče!

In vendar je prof. B. po svojem odvetniku dr. Pavletiču iz tega odstavka iz-

tisnil žaljenje časti, češ: »Soča« mu je očitala, da je on, ko je valjal spise po rokah, ponaređil volilni rezultat. Urednik »Soče« je odločno zanikal, da bi obsegale one besede dolžitve, ki jih je videl prof. Berbuč. Ali pomagalo ni nič in obtožnica je obveljala.

Drugi zločin je pa obsežen v odstavku, ki pravi, da se je v Celoveu govorilo o moralnih vzročiteljih, a pri tem so bile vse oči uprte v Berbuča in Gregorčiča, ki sta bila prav za prav obsodjena.

Kdaj še je kak politik šel iskat zadoščenja pred porotnike zaradi take lapa-lije?! Kaj pa je rečeno s tem, kje je tu žaljena osebna čast prof. Berbuča? Pisec članka je z onimi besedami povedal svoje mnenje, katero je morda delilo tudi mnogo drugih poslušalcev in udeležencev celovške dvorane, ali z njimi ni žalil nikogar v njegovi osebni časti. — »Corriere« je vendar črpal vse podatke za svoje vehementne napade proti g. Gasserju iz — »Gorice«, iz poslanic in interpelacij prof. B. in dr. Gregorčiča. Zato ni prav nič čudnega, ako so govorili v Celoveu o moralnih vzročiteljih one pravde. Skratka: tudi ta druga žalitev je — prisiljena. Kdor ne prenese tako neznatne kritike, naj se skrrije v okrilje mirnega zasebnega življenja!

»Gorica« mi je napravila veliko uslugo, da je ponatisnila iz »Soče« vse tiste grozote, ki so prisilile ubogega deželnega odbornika Berbuča, da je moral braniti svojo tako krvavo žaljeno čast pred porotniki. Uverjen sem, da je zanemrjal celo marsikateri bacek: »Kaj za take ničarije se tožarijo med sabo naši voditelji? Ali nimajo nikakega pametnejšega dela?«

Ali takrat je bila v teku proti »Gorici« moja pravda za vsa hujša žaljenja — in prof. Berbuč je pač tožil »Sočo«, da bi stala tožba proti tožbi.

Odvetniška pisarna, ki je zastopala mojo pravdo, je prezrla določila zakona o — zastaranju. Dr. Pavletič je prej vedel, da je nastopilo zastaranje, nego moj odvetnik. Da ne bom trpel še večje škodice, sem tožbo odtegnil, — in ta ponedeljek sem plačal po vsem vrhu dr. Pavletiču še 334 K 50 v njegovih stroškov (okroglo 500 K drugih stroškov sem plačal že prej.)

Moja pravda je torej odpadla, a ostala je tožba prof. Berbuča. — Ako bi se pravda dovršila, bi stala ta nevarna igra najmanj 3000 K.

Zato sem se rajš izognil nevarnostim . . . podpisal znano izjavo in plačal 666 K stroškov odvetniški tovarni dr. Pavletiča.

Več priložnič.

A. Gabršček.

Mestna ženska bolnišnica v Gorici.

(Konec.)

14. Objavljali so vsako leto v zdravstvenem poročilu sicer majhno število dei zdravstveno-umstvenega značaja, vendar imajo vrednost za praktičnega zdravnika in za uradnika. — Glede pelagrie je priporočal že pred leti, da naj se odpravijo sedanje kuhinje za pelagrozne, ker se je iz-

kazalo, da v sedanjem stanju ne koristijo nič, priporočal pa je, naj se napravijo v krajih, kjer razsaja pelagra, higijenne mlekarnice. Na kongresu v Meranu je govoril o tem ter so mu pritrdili. Njegov predlog je bil odobren tudi od znamenitih dveh italijanskih pelagrologov Strambio in Bonfigli. — V Gorici pa ga niso poslušali in tako se meče denar tje za naprave brez haska.

Sedaj šele se odpravijo kuhinje za pelagrozne, in sicer na ukaz iz ministerstva, ker nič ne koristijo v boju proti pelagri.

Dr. Pontoni je bil pozoren na razna novo uvedena zdravila pa je konstatiral neke čudne pojave pri bolnicah, ko so povzile ta zdravila. Govoril je o tem z zastopniki tovarn, ki izdelujejo ta zdravila, pozneje je poslal praške v pregled prizadeti tovarni in ta je konstatirala, da ne gre za preparat, ki ga je on predpisal, marveč za surogat. Od takrat dalje je pazil še bolj na zdravila. Ali to ni bilo vseč kakemu mestnemu svetovalcu!

15. Vesten zdravnik mora paziti na hrano v bolnišnici na isti način kakor na to, kaka zdravila zavžijejo bolniki. Radi tega so se obrnili zdravniki večkrat na magistrat za prošnjo, naj tako ne skopari pri prispevkih, ki se izročajo usmiljenkam za preskrbo hranic. Povdajali so tudi, da nova hranitev bolnic, kakor so jo sestavili oni, temelji na bolj racionalni podlagi od prejšnje. — Ko je prišel trenotek za obnovitev pogodbe, so svetovali predstojnici, naj ne sprejme ponudbe magistrata; ali predstojnica ni poslušala nasveta; pozneje je sprevidela, da ni storila prav.

Ko so nekega dne kuhinjo pregledovali, so zagledali tam črno meso, ki ni vzbujalo apetita. Usmiljenka, poprašana o tem, je odgovorila, da na ukaz magistrata je bila prisiljena vzeti meso pri drugem mesarju in meso najslabše vrste. Magistrat je imel na prodaj bika. Neki mesar je rekel, da zakolje bika ali magistrat mu mora pomagati, prodati meso, to je ukazati mestni ženski bolnišnici, da kupi ona meso.

Usmiljenke, ki so prideljene kuhinji, so skoro vse Tirolke in kuhale so tako tirolsko, da naše bolnice niso mogle jesti onih jedi. Zato so poiskali dobrega kuharja, da bi naučil usmiljenke pripraviti razne jedi, kakor so pri nas v navadi.

Pritožbe o masti so bile včasih opravljene. Ker ni dvigalnikov ali potrebnih zaprtih posod za prenos jedi, dobivajo posamezni oddelki jedi že z zmrazilo mastjo, kar pač ne more ugajati bolnicam. O tem se je obveščal magistrat in naprošal, naj ukrene potrebno, pa tudi zama.

16. Če se je mudil v Gorici kak sloveč zdravnik, so ga vselej naprosili, naj obiše bolnišnico, če je bil tam kak težak slučaj bolezní.

Pred leti je bila na magistratu komisija, katere so se udeležili tudi zdravniki, jedina njim dovoljena udeležba! in v tej konferenci so pokazali, da svote, izdane za krparije v bolnišnici, ne odgovarjajo pametnemu gospodarstvu.

Tačas je dr. Pontoni navedel prave vzroke, zakaj je umrljivost v bolnišnici tako velika in zakaj je bivanje bolnicam v bolnišnici tako malo prijetno. Ob jednem je nasvetoval sredstva, ki bi odstranila to zlo.

Predlagal je magistratu, naj napravi oddelek za plačujoče, naj reorganizira tudi pisarno, naj izvede revizijo pravilnika

bolnišnice, ki je nujno potrebna. Tudi fizikalna je potrebna radikalne reforme in da od te reforme je odvisna usoda mestne bolnišnice.

Zahteval je bakteriološki laboratorij, ker bi imela bolnišnica od tega korist. — Pa vse zaman.

18. Privatni mikroskop, last dr. Villata, je bil kako leto na razpolago bolnišnici.....

19. Zgodilo se je, da celo rezervatna poročila, poslana zaprta z nujno prošnjo, naj se stori takoj naprošeno, so bila na magistratu položena ad acta.

20. Dr. Pontoni pravi, da bi se bila izvršila preiskava, bi bil dokazal tudi to, kako neopravičena je bila gonja po listih proti njemu, ko se je pojavila med umobolnicami neka bolezen.

2. Ker so bili naveličani gonje, so objavili zdravniki ostre članke proti mestni upravi. Zaslüšan je dokazal, da zdravniki v bolnišnici že znajo vršiti svoje dolžnosti, ali tisti, ki ni nikdar vršil svojih dolžnosti, je zdravstveni odsek! — Dokazalo se je tudi, kako je pod špionažo trpela disciplina in ugled zavoda. —

22. Ko je bil vstopil v službo dr. Villat, ni bilo niti rednega upisovanja bolnic, zato statistika iz one dobe nima nobene vrednosti. — V oddelku za otroke je dobil 6 postelj, polnih stenic, našel je ženske vse umazane in v nesnagi, polne hrast in uši. Oddelek za otroke je bil ves reorganiziran; vrtič tega oddelka je bil čeden in lep, po dvoriščih, ki jih je imel oskrbovati magistrat, pa so skakale podgane in miši in insekti so se zaredili....

Dr. Pontoni pravi, da v umazanih luknjah na Studencu (Via Alvarez) znaša umrljivost pri umobolnih (monumentalna deželna blaznica je že zdavnaj odprta, pa jih je še vedno polno na Studencu!) 52%; v ženski bolnišnici se je znižala na 37% pri umobolnih.

23. Med zdravniki v ženski bolnišnici je vladala vedno solidarnost. Pomagali so si vzajemno.

Dr. Pontoni je odgrnil plašč z mestne ženske bolnišnice ter nam pokazal upravo tega zavoda od strani magistrata v stranski luči. Kar je dobrega, so zdravniki uvedli v bolnišnico le s težavo — ali ti zdravniki so bili odslovljeni letos in nastopili so novi, ki se najbrže ne bodo upali ziniti nobene besede proti mestni upravi. Ta bo delala odslej, kar bo hotela. — Za razkritja moramo biti hvaležni dr. Pontoniju, saj pod razmerami v bolnišnici so trpele največ slovenske bolnice. Za »šklavarce« pa je po mnenju ultralaškega goriškega magistrata vse dobro; in čim več jih umrje tam notri, tim bolje! — Prava sramota za tako prosvitljene Lahe je razkrinkana uprava njihova v ženski bolnišnici v Gorici. — Toda čuli bomo nad njo in vse poklicane faktorje pozivljemo, da poskrbijo za to, da bo ženska bolnišnica res bolnišnica, moderno urejena, ne pa grobišnica za slovenske bolne žene, katerih je v bolnišnici ogromna večina!

Ravnatelj Tomiňsek.

Kaj je naredil vendar, da ga hvalijo na take pretege italijanski listi? Ali se je zapisal med Italijane, ali jim je služil tako izbornó, da mu po preteku enega leta, ko odhaja, v visokih ditirambah pejejo pó-slovične pesmi? Kaj bi bilo šele, če je ostal še kaj časa v solnični Gorici? Izvolili bi ga bili celo za častnega meščana »laške« Gorice!.....

Hvali ga klerikalna »L'Eco« v Gorici, hvali ga židovsko-liberalni »Piccolo« v Trstu in pohvali ga je z bizantinskim klečeplaztvom tudi — »Corriere Friulano«. Le čitajte prav: »Corriere Friulano«. To je tisti list, ki ima za naš Slovence in naš narod samo psovke najgrše vrste, ki nas zmerja z divjaki, s Huni, ki vodi ves ostuden boj proti Slovenstvu v Gorici, »Corriere«, glasilo počestnih mestnih razbojnikov, oboroženih zoper Slovence z okovanimi palicami, bokserji in revolverji, ta list hvali dr. Tomiňska in se globoko klanja pred njim. Čudno, prečudno — drugače opljuje vsakega slovenskega uradnika in slovenske profesorje je že hrulil na najperfidnejši način. Koliko more biti vredna pohvala Slovencev v takem li-

stü, to si preračuna lahko vsak sam.... in zraven si lahko vsak sam preudari, da morajo imeti Italijani posebne uzroke, da ga tako hvalijo.

Dr. Gregorcig, ki tako imenitno služi italijanski stvari v deželnem zboru, professore Berbuć, ki trepetlika v deželnem odboru pred vsemogočnim italijanskim bogom, taki so personae gratae pri možeh »Corriere« krvi. Hvalili so tudi ranjkega kardinala Missijo iz zelene Stajarske, ker so bili pri njem zlahka dosegli italijanskega župnika na Placuti, kjer je bil prej vedno slovenski. Tam je začel ali že na koncu svojega življenja.... Taki ljudje hvalijo sedaj dr. Tomiňska, ki je tudi iz Missijeve domovine.

»Corriere« pravi: da je vlada poslala dr. Tomiňska v Gorico raznarodovat — ali on se je od prvega dneva svojega ravnateljstva previdno čuval storiti to, kar bi bila vlada od njega zahtevala. Vest vzgojitelja mu tega ni dopustila; »dr. Tomiňsek ni bil nič drugega kot ravnatelj gimnazije, pošten, pravičen, vesten, in mi se klanjamo pred tujim »galantuomo«-m«. — — — »Corriere« zahteva na to od novega ravnatelja g. dr. Bezjaka, da mora biti ravno tak, kakoršen je bil Tomiňsek. — Potem pa piše »Corriere«: »Šola je svetišče za vestnega učitelja, ne igralnica, kjer se igra hazardne igre s srečo narodov. Hoteti zanej igralnico v svetišče, je sakrileg, kar naj pamtno vladajoči krogi na Dunaju.... Lepo in prav glasi to — toda ne smemo pozabiti, da piše to »Corriere«, ki zapiše kaj takega le pod utisi, ki vzradoščajo njegovo italijansko dušo.

Mi ne zahtevamo nič več nego to: da je ravnatelj res ravnatelj gimnazije, pošten, pravičen, vesten, ali prepričani smo, da kakor hitro je ravnatelj samo ravnatelj, in naj bo še tako vzgleden, Italijani ž njim ne bodo zadovoljni. Če jim ne bo več nego ravnatelj, če se jim ne približa na poseben udan način, ne bo — »galantuomo« in prav nič se mu ne bodo klanjali. Kdor jih pozna, nam pritrudi. —

Dr. Tomiňsek je učen mož. Kdo bo rekel, da ne? Mlad še je že ravnatelj, odprta mu je pot do deželnega šolskega nadzornika in še kam dalje morda. Kdo mu bo zameril, ako hrepeni »kvisku«? Toda poklerikalist je in današnji dan je uslužbenec klerikalizma in vlade. To peha ljudi navzgor v današnjih svetih časih XX. stoletja. In Tomiňsek to ve. — Vlada mu je odrisala pot, katero mora hoditi v Gorici, in hodil jo je tako, da Italijani kar kipijo hvale nad njegovo glavo; prijazno ga je pozdravil pred prihodom na Stajarsko pa tudi »Grazer Tagblatt«. »Corriere« ve, da ne govori resnice, trdeč, da ga je poslala vlada v Gorico raznarodovat, ali to pravi le zategadel, da bi javnost ne mislila, da je imel od strani vlade nalogo, zadovoljiti Italijane. Zadoljil jih je, zadovoljni so Nemci ž njim — hinavščina pa je, kar piše »Corricak«, ki je pa sicer prav kratko navezana s slavospevom. »Gorica« dobro ve, da Slovence nismo mogli biti zadovoljni s Tomiňskom in moške iz njenega okoliša so rekli: prav je, naj le gre — ali ona ga je vedar malce pohvalila, no, ker klerikalno glasilo vendar ne more ostati kar tako, ne da bi vsaj v par besedah pohvalilo klerikalca, četudi so bili takrat tudi klerikalci jezni nanj, ko je šel na ples Schulvereina in Súdmarke. Takrat so se zgedavali študentje: kaj takega slovenskega ravnatelja, takega slov. pisatelja imamo?! —

»Gorica« se je zakadila v »anarhistično glasilo naših liberalnih inteligentov«, kjer je le na kratko pa markantno bilo označeno Tomiňskovo bivanje v Gorici. Pa pravi, da »umevno bi ne bilo, če bi si bil g. ravnatelj zaslužil hvalo takih gospodov«. Umevno bi res ne bilo pri Tomiňsku — ali prav bi bilo, če bi bil deloval tako, da bi mogli biti Slovence ž njim zadovoljni. Tako pa so ž njim zadovoljni le italijanski naši sovražniki in ultramontanski klerikalci.....

»Anarhist.«

Družba sv. Cirila in Metoda.

Ustanovni občni zbor podružnice družbe sv. C. in M. v Krminu bude dne 16. decembra 1911. zvečer ob 6. v gostilniških prostorih gospoda Antona Erzetića »sotto Passaggio« v Krminu.

Dnevni red: 1. Pomen in namen nove podružnice. 2. Čitanje pravil in pomen družbe sv. Cirila in Metoda. 3. Vpis članov in volitev odbora. 4. Razni predlogi in nasveti.

Ker je ta ustanovni občni zbor vitalnega pomena za novo podružnico, vljudno vabimo, da se ga blagovole udeležiti zavedni Slovence v največjem številu.

V Krminu, 8. decembra 1911. Za prihodni odbor:

Anton Erzetić,
t. č. predsednik.

Garvas Janko,
t. č. tajnik.

Domače vesti.

»Narodni odbor združenih Slovencev« v Gorici je odposlal dné 12. t. m. na vsa županstva na Goriškem uljudno prošnjo v zadevi volitve v tukajšnje trgovsko-obrtno zbornico ter jih tem potom še enkrat prosi, da isto takoj rešiti blagovole.

Vsebinska prošnja je tako važnega pomena, da se ne sme zamuditi nobenega trenutka; računamo torej z vso gotovostjo na bratovsko podporo slavni županstev!

Dvojna mera pri podeljevanju državnih podpor. — Parlamentov odsek za pomoč proti bedi je imel včeraj sejo.

Med drugimi je posl. Mandič poudarjal, da ravna vlada pri podeljevanju podpor v Primorju skrajno pristransko. Lahom da vse, Slovence in Hrvatoma pa nič. Tako so dobile občine v koperskem okraju od vlade 150.000 K podpore, a to 4 laške občine in le ena slovenska. Ta vladna podpora je bila dovoljena za škodo ki jo je napravil vihar dne 14. in 15. junija, a vse ostale istrske občine, ki so bile po viharju prizadete prav tako, kakor onihi pet, niso dobile ničesar, tako n. pr. Dekani, Materija in Podgrad, dasiravno je bilo tu polno prošenj in pritožeb. Ravno tako je dobil furlanski Tržič 100.000 kron podpore, ostala Goriška pa ni dobila niti vinarja! — Slava Gregorčiču!

Umril je g. E. Leberz, lastnik tovarne užgalic na Tržaški cesti v Gorici.

Nagla smrt. — Sinoči je umrl naglo ma g. Fran Leban, vpokojeni sodni oficijal v Gorici. Po 7. uri zvečer je padel v ulici Vetturinji na tla, zadet od kapi, ter je ostal mrtev na mestu. Truplo so prenesli v mrtvašnico. Star je bil 65 let. Naj počiva v miru!

Političen bojkot. — (Z Vipavskega.) Naši klerikalci posnemajo slepo svoje kranjske tovariše tudi v političnem bojkotu. Ti novočasni psevdokatoličani se ravnaajo po nemoralnem načelu: politični nasprotnik ne sme dobiti niti deželne, niti državne podpore, če tudi je v krvavo potreben. Ko gre za cele okraje, ali občine, tedaj tepo celo tudi svoje somišljenike v dotičnih krajih; tako se godi dotičnim dvojna krivica. V dosego svojega namena se poslužujejo tudi nepoštenih sredstev, in neresnice.

Lansko leto ni bila na sploh dobra letina, po Vipavskem pa slaba in po nekaterih občinah celo najslabša. Peronospora je provzročila po okolici vinogradnikom ogromne škode; kjer pa je še toča uničila še druge pridelke, tam ni pridelal kmet ničesa izvzemši sena.

Občine so vlagale prošnje za podporo na deželni odbor in na državna oblastva. Zastonj vsaka prošnja! Okrajno glavarstvo je predlagalo nekaj podpor, državni poslanec je stavil celo nujne predloge, a zastonj. Čujite in strmite! Odgovor se glasi: POZVEDBE SO DOGNALE, DA NI BILO TAKIH POŠKODEB, DA BI BILA POTREBNA KAKA POMOČ.

Kdo je dajal pojasnila, ki bijejo resnici v obraz? Okrajno glavarstvo ni moglo samo podirati svojih predlogov. Javno vprašamo deželni odbor, ali mu je znano, kdo je dal tako neresnično poročilo?

Poštarji za zboljšanje svojega položaja. — 12. t. m. se je oglasila pri trgovinskem ministru baronu Rösslerju deputacija poštarjev, ki je prosila ministra, da naj bi vlada upoštevala pri uradniški predlogi upravičene želje poštarjev.

Veliko kokodakanja, malo jajec — pravi star pregovor. Tako se nam zdi vse ogorčenje, besnenje in divjanje po »kato-liškem« (fej!) časopisju v Gorici radi Ballečevega posta. Ali je bil zadnji dan oktobra postni dan? Vzemimo v roke naše koledarje in pogledjmo. Pri rokah imamo troje takih, katerim niti Balič ne bode od-

rekal pristnosti katoliškega izvora. Hri-barjev vozni red tiska dr. Gregorčičeva tiskarna in tam ni zadnji oktober (nesrečni dan — nesrečne okrajne uč. konferen-ce!) zaznamovan kot postni dan. »Kmetov prijatelj« pa izdaje deželni odbor, kjer ima imenitno besedo prof. Berbuć (veliki katoličan) in H. Stepančič, ki je tudi javno pri Rebku na Vipavskem prodajal svoje goreče »katoličanstvo«, ki je neki bujno cvelo celo v Temnici na Kra-su. Tudi njegov koledar nima zaznamovan zadnji dan oktobra kot postni dan. Celó v koledarju dr. sv. Mohorja, ki se izdaja z dovoljenjem celovškega škofa, ki je toliko »katoliški« kakor Balič, ni zadnji dan oktobra postni dan. — Le Baličev koledar ima ta dan kot eminentno postni dan! Ako bi imeli mi meso, katero je pojedla katol. duhovščina in nje pristaši onega dne, bi bilo za lep čas rešeno draginjsko vprašanje: Nastane še vprašanje, kako je prišel učitelj Balič do postnega — in celo eminentno postnega dne — 31. okt.? Ne more biti drugače, nego da se čuti še vedno »kozla« v onem samostanu v Italiji, kjer je bil pred 30 leti. Koledarji onih samostanov, posebno v Italiji, imajo mnogo več postnih dnij, nego pri nas. Torej Balič, ostati si imel v samostanu, za kar si ustvarjen: tedaj le »in's Klostergel', Ofelia!« Tak pomen je imel klic v odgovor na neumno opazko ex-kapucina (ali kar je že bil). XYZ.

Preklic »Novega Časa.« — G. S. M. objavlja: »Na naš poziv v »Soči« je priobčil »Novi Čas« z dne 2. 12. 1911 sledeč preklic:

»Goriška slovenska mladina. — Pod tem naslovom so se po Gorici razdeljevala vabila k plesni vaji v »Trgovski Dom«. Ker zadnjič radi pomanjkanja prostora, nismo mogli priobčiti neumne vsebine tiste okrožnice, naj bravci oprostite to storimo danes.

»Ah, ta vojaški orkester! — Kako to miče, vabi. — Z nervozno nestrpnostjo pričakuješ napovedanega dne — otvoritvene ure. — V bujni domišljiji se ti kar od hipa do hipa množe vrste zračnih gradov, bodoča iznenadenja, presenečenja, prijetno vivenje, čar novodobnih, mamljivih valčkov, zapeljivo ljubka izber naših nežnih cvetk, katerih mični obrazčki ti ne bodo glede vabljivosti zaostajali bajnim valčkom. Vse to se vrsti, izginja in se zopet vrača, liki-krasnim snem ter te sili, da nehote pozabljaš na prozaično vsakdanjost in si ustvarjaš varirano zabavno bodočnost.

Med množino mimoidočih načrtov in sladkih sanj, prihodnjih, zabavo obetajočih uric, zrcalijo se zlate besedice, ki izvabljajo vso to fantazijo.«

Pametni ljudje naj pazno preberó to, pa bodo videli, kaj pomeni. Jedro vabila se glasi: Pridite na ples, kjer bo lepih deklet na izbero! In vabilo ne velja za kake odrasčene ljudi, ampak za pol in komaj dorastlo mladino. Vemo sicer, da odbor ni sestavil tega vabila in se ne strinja ž njim, saj gotovo je v odboru kaj pametnih ljudi. Ravno zato pa je nastal v društvu velik razpor, kar kaže, da je člane društva ta okrožnica še bolj razjarila kot nas. Včerajšnja »Soča« prinaša dolg članek društvenega odbora, v katerem se opravičuje in huduje na nas. Odbor tu pravi, da je vabilo spisal »18 letni tajnik Domenis«. No mi bi g. Domenisa ne bili izpostavili javnosti. Resnici na ljubo pa pripomnimo, da Domenis že davno ni več star 18 let in da se vsled tega njegov duševni proizvod mora smatrati za to, kar je!

Nimamo k temu nič drugega pripomniti, kakor to, da v društvu davno nismo bili tako edini kakor tedaj, da odbor nima nikakega vzroka, ne strinjati se z gornjo okrožnico in se hudovati na našega tajnika.

S tem se je potopila tudi zadnja bilka, katere se je »Novi Čas« oprjel. Za nas je sedaj zadeva popolnoma končana.

Odbor G. S. M.

»Primorski list« se je grdo zlagal, ko je poročal danes teden, da je ukradel kmet Jožef Zmet z Vitovelj v Raštelu v Gorici na semenj sv. Andreja tri pare hlač. Tako nesramno si zna zmisлити tako laž, tako obrekovati zna samo »Prim. list«. Pa ob jednom vpije, da naj se cela dežela naroči nanj, na »Prismojenca«, da bo še bolj kradel čast ljudem. Stari Zmet je pošten

lovec, sedaj kar nakrat ga doželi. Primi-
liste tatvine. — Revez je kupil par hlače v
Raštelju, dal za nje 3 K 10 v, to je bilo
popoldne; poposil, naj mu jih shranijo, da
pride popoldne no nje. Prišel je ali hlače ni
bilo. No, je vzel pa druge s pulta v naj-
zračnosti prodajalca inšel. Sedaj pa kriči
»P. L.« za njim: Tat! Včasih so blatili in
grdili naše ljudstvo laški listi, sedaj oprav-
ljajo to nečedno delo klerikalni stranoži!
Ob enem pa se pridruža v isti številki, v
kateri obrekuje Zmeta, kako da je pošten
list in naročiti se na »Prismojenca«, še
pravi: služiti domovini. Kdo se ne smeje!
— Vrzite to umazano lažljivo farsko! Ču-
njo na gnoj!

»Goriška slovenska mladina«. —
Vojaški orkester bo sviral pri prihodnji
plesni vaji, ki se bo vršila v nedeljo, dne
17. t. m. od 3 1/2—8 ure zvečer v dvorani
Trgovskega doma. Na svideenje: Odbor.

Cegavo glasilo je »Novi čas«. — Fi-
sta infamna gonja proti učitelstvu radi
Baličeve kapucnade pri konferenci, ko se
je bil zaletel radi postnega dne, ki ga ni-
majo niti »katoliški« koledarji zaznamo-
vanega, nas je spomnila na lamsko gonjo
proti učitelstvu od strani ravno tega listi-
ča, ki je bil na glasu, da je škotovo glasilo.
Nesramni napadi so bili rodili majhen od-
por: učitelji črniškega dekanaeta se niso
vdeležili sprejema nadškofa ob birmova-
nju. Sledilo je »razžaljenje« in pritožbe.
Celo nadškof se je pritoževal, a končno je
prišlo do tega, da nadškof sam ni mogel
odobravati nesramne pisave lističa, kate-
rega ni smatral za svoje glasilo. Cegavo
glasilo pa je? Ali nadškofovo, ali Pepota
iz Prvačine?!

Letos ob ouletnici so se napadi po-
novili, a v še večji meri. Svojni pri tem
lističu raste v nesramnosti tako, da njina
več para. Vprašamo: Ali se hode dobil še
zaveden učitelj, ki pojde se poklonit mo-
žu, ki dopušča, da se v njegovem ali
njegove stranke listu tako nesramno na-
pada? Pričakujemo birmovanje 1. 1912. —
Daleč proč od palice, ki po krivici nedol-
žnega tepe in ubija! Proč od besnih pri-
smod v »N. Č.«! Nekdo.

Aeroplan nad goriškim mestom. —
Včeraj popoldne okoli 3 ure je priplul z
Velikih Roj nad mesto vojaški aeroplan
v višini kakih 400 m. Plul je nad okolico,
potem nad mestom in se spustil nad ta zo-
pet na Velikih Rojah. Menoplan »Etrich«
je vodil spreten vojaški aviatik. Gledalo
ga je obilo občinstva po ulicah in zunaj
po vaseh. Dva krasna kroga je napravil
nad gradom.

Požar. — V Ločniku je uničil požar
dva hleva s seniki, last Iv. Breganta in
A. Perka; zgorelo je tudi več kmetijskega
orodja. Škade je 12.000 K.

Sokolski vestnik.

Sokolu na Dobrovem so darovali: Go-
sped Ivan Kristančič, Višnjevnik 5 K; bl.
gospa Josipina vd. Kocjančič, velepo-
sestnica Trst, ker se je branil g. Juša pla-
čila za vožnjo v Krmin, daruje 8 K So-
kolu na Dobrovem; nabrano pri svatbi v
Drnovku 21 K; nabrano dne 3. 12. na Do-
brovem pri Pušnarju 6 K; nabrano v ka-
varni »Central« v Gorici na trg sv. An-
dreja na predlog hr. Turka 8 K; bl. g. Reja
velep. Kozana, 10 K. Srčna hvala in obilo
posnemovalcev. Na zdar! Odbor.

Sklenili smo nabaviti si telovadno
orodje, troškov še vedno ne moremo kriti.
Radi tega se s hvalečnostjo sprejemajo
nadaljni prispevki najsi bodo še tako
majhni!

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Izkaz posredovalnice slovenskega tr-
govskega društva »Merkur« v Ljubljani.
— Sprejane se: 1 poslovodja, 1 potnik, 1
skladiščnik, 6 pomočnikov mešane stro-
ke, 1 pomočnik železniške stroke, 1 po-
močnik špecerijske stroke, 2 pomočnika
modne in galanterijske stroke, 1 knjig-
vodkinja, 4 prodajalke, 10 učencev, 1
učenka. — Službo išče: 3 knjigo vdje,
3 korespondenti, 4 kontoristi, 6 poslovodji,
4 potniki, 8 skladiščnikov, 23 pomočnikov
mešane stroke, 7 pomočnikov železniške
stroke, 10 pomočnikov manufakturne
stroke, 13 pomočnikov špecerijske stroke,
4 pomočniki modne in galanterijske stro-
ke, 17 kontoristinj, 20 blagajničark, 16

prodajalk, 5 učencev, 3 učenke. Posredo-
valnica posluje za delodajalce in član-
društva brezplačno, za druge pa proti mali-
odškodnini.

Politični pregled.

Postlanska zbornica. — V seji 12. t.
m. se je nadaljevala debata o proračun-
skem provizoriju. Odgovoril je tudi finančni
minister vitez Zaleski. Finančno stanje,
katero je razvil pred zbornico, je res žal-
ostno. Leta 1902. so znašali državni iz-
datki 1690 milijonov. Leta 1903. že 1732
milijonov; leta 1905. so znašali izdatki
1794 milijonov, leta 1907. pa so se izdatki
pennožili kar za 262 milijonov. Poznejša
leta so rasli izdatki za 72, 257 in 374 mi-
lijonov in smo »srečno« prijadrali do
treh milijard. Najugodnejše leto je bilo
1906, ko je izkazal računski zaključek 146
milijonov prebitka. Tedaj je potosno iz-
javil tedanji finančni minister dr. Kory-
towski: Nam ne gre slabo! Poznejša leta
po smo šli nizdolu in zabredli v deficite.

V enakem razmerju pa so rasli tudi
državni dolgovi. Leta 1901. je imela Av-
strija 9066 milijonov dolga, danes pa zna-
ša državni dolg že 12.243 milijonov; to-
rej se je dolg v zadnjem desetletju po-
množil za 3600 milijonov, torej vsak dan
za 1 milijon.

Zaleski je rekel:
Vlada pa se more strinjati s posa-
meznimi minoritetnimi predlogi. Posl. dr.
Korošec je predlagal 12 milijonov, da se
ustavi padanje števila živine. Namen je
lep, toda pomisliti je treba, da je vlada
šle pred dvema leti ustanovila v ta na-
men zaklad, v katerega se steka vsako le-
to 6 milijonov, ki se dobivajo normalno iz
tekočih dedkov in se tudi normalno po-
krivajo.

Vsako pooblastilo za nujna posojila je
za vlado do gotove stopnje dokaz zaupa-
nja; toda posl. dr. Korošec je z eno roko
dajal, z drugo pa jemal.

Se več pomislekov pa ima minister
proti predlogu posl. Seitza, Waldnerja in
Pacherja. Priznava dobri namen, da naj bi
se zvišali prejemki ljudskošolskih in me-
ščankošolskih učiteljev, pripominja pa,
da avstrijska ustava odreja to nalogo de-
želni zborom, ne pa državnemu zboru.
Državni zbor mora torej prepustiti de-
želni zborom, da svobodno sklepajo v
delokrogu, ki jim ga določa ustava.

Kar pa zadeva saniranja deželnih fi-
nanc potom nakazil iz državnih sredstev,
pa je vlada itak že predložila državnemu
zboru tozadevno predlogo, ki gre za tem,
da se sanirajo deželne finance in ki se
tudi ozira na potrebno pokritje teh iz-
datkov.

Minister izjavlja v imenu vlade, da ne
bi mogel zastopati načina ureditve učitel-
skih plač, kakor ga vsebujejo omenjeni
minoritetni predlogi, katere je odbila tudi
večina proračunskega odseka, in konečno
prosi zbornico, da naj sprejme proračun-
ski provizorij, kakor ga predlaga prora-
čunski odsek, in odkloni minoritetne pred-
loge.

Dr. Stransky je pehjal ponemčeval-
no politiko vlade. Po zaključku generalne
debate sta bila izvoljena za generalna go-
vernika Tusar in Prošek.

Včeraj se je vršilo glasovanje o pre-
hodu v specialno debato o cesarskih na-
redbah, ki so bile uveljavljene s pomočjo
§ 14 pod Bienertovo vlad, in o prora-
čunskem provizoriju. Prehod v specialno
debato je sklenila zbornica z 208 proti 100
glasovom. Proti so glasovali socialni de-
mokrati, Italijani, Malorosi, češki radikali,
češka neodvisna skupina in dalmatinski
poslanci.

Splošno začudenje je vzbudilo v
zbornici glasovanje hrvatsko-slovenskega
(dr. Šusteršičevega) kluba, ki je glasoval
za prehod v specialno debato v zlic svo-
jem tako poudarjanemu opozicijskemu
stališču.

Veliko pozornost je tudi vzbujalo
dejstvo, da posl. dr. Šusteršič ni bil nav-
zoč, ko se je začelo štetje glasov. Prišel
je šele pozneje in se je vsedel na svoj se-
dež, dočim so drugi člani njegovega kluba
stali in glasovali za prehod v specialno
debato. Potemtakem dr. Šusteršič, načel-
nik kluba, ni glasoval niti »za« niti
»proti«.

Takoj po glasovanju je prešla zborni-
ca v specialno debato o cesarskih nare-
dih in Italijani so pričeli obstrukcijo.

Posl. dr. Laginja se je pred vsem za-
trajeval posl. Udržalu na izrazih brat-
skih simpatij in priznanju pomena Jugo-
slovanov za avstrijsko državo, v nadalj-
nem pa je izjavil, da se noče baviti z
vprašanjem italijanske pravne fakultete,
ker bo to vprašanje itak dalj časa na dnev-
nem redu in se mu je kakor sinu hrvāt-
skega naroda treba tu baviti z mnogo važ-
nejšimi vprašanji.

V nadaljnjem je povdarjal, da so po
splošnem prepričanju neproduktivni iz-
datki za potrebe oborožene sile sedaj žal,
sicer potrebni, z ozirom na davčno moč
prebivalstva pa previsoki. Monarhija bi
se morala baviti z nalogo, da bi združila
v samostojno bitnost v okvirju monarhije
energije in zaklade narave, ki se nahajajo
v pokrajinah od Triglava do srbske meje
in od Drave pa do črnogorskih meja in
do Adrije. — (Zivahno odobravanje pri
Jugoslovanih!)

Govornik se pritožuje, da je pri dr-
žavnih oblastih v Primorju nameščenih
mnogo ljudi, ki sploh ne poznajo jezika
prebivalstva ali pa le pomanjkljivo. Gra-
jal je slabo upoštevanje južnih dežela v
državnem gospodarstvu, nezadostno po-
deljevanje podpor v slučaju vremenskih
in drugih nezdov ter dvojno mero, ki se
uporablja v teh zadevah napram Italija-
nom in Slovanom.

Končno je z ozirom na to, da je istr-
sko prebivalstvo naravnost v nevarnosti,
da bo moralo umirati lakote, apeliral na
ministra notranjih zadev, da naj poskrbi
za čim hitrejšo in izdatnejšo pomoč.

Dr. Bugatto je imel dolg obstrukcijski
govor. Udržal je izjaviti, da stoji s Čehi
na stališču, da imajo Lahi polno pravico
do fakultete na Dunaju.

Volitve na Hrvatskem. — Za sabor-
ske volitve dela vlada s tem, da kliče vo-
jaštvo v deželo ter izganja opozicijske
kandidate. V Glinu, v Ogulinu je izgnala z
žandarji opozicijske kandidate, izgnan
je tudi Svetozar Pribečević. Časi Khuen-
Hedervaryja še težijo Hrvatsko.

Kranjski deželni zbor je sklican na
dan 28. decembra.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Italijanski poraz pri Derni?

Nekateri italijanski listi poročajo, da
se je vršila pri Derni velika bitka, v ka-
teri je padlo 500 italijanskih vojakov.

Tunis.

Francija je definitivno zaprla mejo
Tunisa, kar je težki udarec za turško vo-
jaštvo v Tripolitaniji. Po tej poti so hodili
oficirji iz Carigrada na bojno polje in ži-
vež je dobivala turška armada. Tudi ne-
kateri zrakoplovci so hoteli po tej poti v
Tripolitanijo v turško službo, ali sedaj je
meja zaprta. Italijani se tega vesele, po-
sešno še, ker so imeli strah pred zrako-
plovci v turški službi.

Razne vesti.

Pri Bengaziju je bil 10. t. m. močan
spopad. Vršil se je ponoči, ker se Turki
bojuje po dnevi aeroplanov. Boj je bil jako
hud. Turki in Arabci so bili pognani v beg.
— Italijani delajo sedaj po zavzetju Ain-
Zarje na zavzetje Zanzurja. Torej počasi
pa getovo se vrši prodiranje. — Posebnih
poročil z bojišča ni.

Razne vesti.

Ljubljanski občinski svet je sklican
na prvo sejo v ponedeljek 18. t. m. popol-
dne. V tej seji bo izvoljen župan in podžu-
pan. Ali vladni komisar ostane na magi-
stratu, dokler ne bo potrjen novi župan.
Koliko časa bo pa to trajalo?

Ljubavna drama v gostilni »Alla Nu-
ova Abbondanza« v Trstu. — V tej gostilni
v Trstu je streljal neki 19 letni Henrik
Bose na svojo ljubico Leopoldino Skrt,
staro 23 let. Ta dekle, doma iz Knežaka,
je bila v neki javni hiši. Baje jo je prigo-
varjal, naj pusti to življenje ter ostane
njegová ali ona ni bila pri volji. Na to je
streljal na njo in nase. Težko ranjena so
prepeljali v bolnišnico.

Zasukal se je parobrod »Delhi« in obti-
čal blizu Gibraltarja. Na parobrodu se na-
haja sestra grškega kralja z možem in
dvema hčerama, potujejo v Egipt. Morje
je razburkano. Parobrodu je poslana
pomoč.

Razbojniški napad na vlak. — Iz Ro-
gova poročajo, da je banda 48 razbojnikov
napadla osebni vlak. En del razbojnikov
je pazil na potnike in železniški personal,
drugi pa so razbili blagajno ter pograbili
ves denar.

Nov svetovni rekord v aeroplanu.
— Na letališču v Johannisthalu se je dvi-
gnil v petek ob 10. uri 32 min. prepoldne
letalec Jožef Suvetak s pasazirjem k
trajnostnemu poletu. Rabil je znani Etrich-
Rumplerjev enokrovnik »Golob« z motor-
jem 65 h. s. Ostal je do 3. ure 6 min., to-
rej 4 ure 34 minut v zraku, kar poimni
svetovni rekord v trajnosti.

Iz Tripolisa je prispel v Metkovič
parnik »Sarajevo«, last kapitana Tripko-
viča iz Kotora. Parnik je ob izbruhu trip-
olitanske vojske najela za prevažanje raz-
ličnih potrebščin italijanska vlada ter je
bil »Sarajevo« mesec dni vsidran v Tri-
polisu. Tripković je zaslužil od italijanske
vlade 60.000 K.

Sadno drevje na vojaških vezbal-
iščih. — Vojno ministerstvo je ukazalo, da
naj se nasadi po dvoriščih vojašnic, po
vezbališčih in drugih zemljiščih vojaških
objektov sadno drevje na korist moštva.

Književnost.

Veda, dvomesečnik za znanost in kul-
turo. Leto I., štev. 6. prinaša sedečo vse-
bino: Vošnjak Bogumil dr.: + Dr. Josip
Vošnjak. — Zarnik Boris dr.: Moderni
biološki problemi. — Ogris Albin: Sedob-
ni individualizem in renesansa romantike.
— Prijatelj Ivan dr.: Slavenščina pod Na-
poleonom. — Vošnjak Bogumil dr.: Uvod
v občna načela državnega nauka. — Vo-
šnjak Josip dr.: Dodatek k spominom. —
Pregledi in referati: Kultura, država in
družba, narodno gospodarstvo, pregled
revij — s prispevki dr. Glonarja, dr. Pri-
jatelja, + dr. J. Vošnjaka in B. V. — To
krasno znanstveno revijo, ki stopa v svoj
drugi letnik, kar najtopleje priporočamo.
Nobenega slovenskega izobraženca naj bi
ne bilo, ki bi ne bil naročnik. Vede. —
Veda velja za celo leto samo 8 K, za di-
jake 5 K; izhaja pa tekom vsakega dru-
gega meseca v obsegu 8 pol.

Julio Meinl

uvoz kave

Nova podružnica

v Gorici

Corso Giuseppe Verdi 30

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas
obsežnejši se računa za vsake besedo 3 vin.
Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.
Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici,
katerih va doželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker
nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Hiša z gostilno

v eni najbolj živahnih ulic v Ljubljani
s hlevom in šupo, z vrtom za goste
in vrtom za zelenjavo se radi bolezn

proda.

Pod hišo je 20 m dolga in 4 m visoka
klet. Hiša je pripravna tudi za vsako
drugo obrt in je še 16 let prosta davka.
Poizve se: Prisojna ul. št. 5.

Sukno za moške obleke

— vedno v veliki izbiri —
kakor:
Loden, Cheviot, Kamgarn
cenejše in najfinejše vrste
(Brnsko in Angleško).

Modna in gladka Krasna flanela

čista volna,
najnovejši vzorci in modne
barve za ženske obleke in
— bluze —
tudi lepo angleško blago.

Velur, Pique, Cefir
in modni forštaju za obleke
in perilo.
Vsakdan prihaja še novo
blago.

Tovarniška zaloga platna

domačega in šlezjskega v
poljubni širjavi in kakovosti
za telesno in posteljno perilo.

Moško perilo:

fine podnevne in po-
nočne srajce bele in
barvane, spodnje hlače,
nogavice, ovratniki,
manšeti, naprsniki beli
in barvani.

Tricot perilo:

Srajce, maje, sp. hlače,
otročje obleke, noga-
vice, dokolenice svitarje
v bombažu in volni.

Pravo prof. Jäger perilo.

Kovtri dom. izdelek

fini, saten in perkal v
poljubni barvi.
Koci flanel volneni in
bomb. Modroci zgotov-
ljeni iz žime in volne
kakor tudi šuste vse v
poljubni velikosti.

Cela oprava za hotele,

gostilne, zavode in priv.
stanovanja.
Velika izbira krasnih
garnitur. Zavesa čipka-
ste in suknene. Preproge,
juta in kokos. Pliš te-
pihi v raz. velikosti.

Za Božič znižane cene!

Priporočamo

manufakturno trgovino

HEDŽET & —

— KORITNIK

Via Scuole 5 **GORICA** Corso G. Verdi 3

Na drobno in debelo.

Vsakdo naj si ogleda zalogo in cene!

Najin princip: Le dobro trpežno blago in poštena postrežba!

Najino geslo je: Velik skupiček mali dobček!

Damsko perilo.

Lepa spodnja krila iz
listra, klota, forštajna in
perkala. Velika izbira
predpasnikov, nogovic,
kakor tudi žepnih ru-
tic iz platna, šifona in
batist itd.

Moderni pleti, šerpe

volnene, čipkaste, svil-
nate žamet. Rute ple-
tene na rok. h. Pletene
jope v poljubni barvi
za velike in male osebe.
Krasne bluze volnene
in svilnate.

Specialiteta

belega perila kakor:
Atlas, Batist, Creton,
Chifon, Creas, Croise,
Damast, Foulard, Julet,
Naturel Pique iz pri-
poznane najboljše to-
varne **B. Schroll.**

Lepa izbira

namiznih prtov, prtičev,
(servietov), platnenih
brisalk, bomb. in froutir.
Damast garniture in
Trikot koverta.
Prodajava po tovar-
niških cenah.

Prava in čista konjska žima za modroce

bela in črna

od K 2.80 do K 6.— klg.
vedno v zalogi.

Ruska volna v dlaki.

Ceno češko perje od K 1.— naprej. | Najfinejši prsni puh od K 8 do K 15.— kg.

Zaloga nepremočljiv h plaht,

za vozove in konje, kakor tudi
raznovrstnih manteljnov in predpas-
nikov. — Velika izbira povoščenega
platna in usnja.

Nepremočljive povoščene gumijeve
podlage za otroške postelje.
Linoleum preproge (tepihi) v
poljubni velikosti.

Za lovce in turiste nepremočljiv loden,
žamet, mančester in blago za pelerine.